

Naturskyddsföreningen i Lycksele

Verksamhetsberättelse för år 2019

Redovisas på framflyttat årsmöte pga covid-19 i Studieförbundets lokal, MB, 28 okt 2020 kl 18.30

Kassarapport och revisionsrapport medföljer som bilagor till verksamhetsberättelsen

Inledning

Vi behöver naturen. Under Coronapandemin har många av oss upplevt naturens läkande och lugnande förmåga. Vi mår bra av att vandra i skogen och över ängar, eller att sitta vid ett vattendrag. Vi människor är helt beroende av naturen och friska ekosystem för vår fysiska överlevnad. För att våra samhällen ska kunna hantera effekter av klimatförändringen och andra kriser behöver naturen vara motståndskraftig. En rik biologisk mångfald är en förutsättning för friska ekosystem som i sin tur är en grundplåt för ett motståndskraftigt samhälle. Naturens artrikedom, friska skogar, gröna ytor också i städer, våtmarker, orörda strandlinjer, ängar och hagar utgör en viktig skyddsväv. Därför behöver vi vara rädda om och värna naturen. Detta är Naturskyddsföreningens grunduppdrag. Det är därför vi slåss för ett hållbart jord- och skogsbruk, ett starkt strandskydd och bevarande och skydd av biologisk mångfald. I Sverige har vi en stor möjlighet att ta vara på naturen. Allemansrätten gör det möjligt för oss att – med varsamhet och respekt- vistas där. Denna rättighet ska vi vårda och värna.

Ur förordet till Naturskyddsföreningens årsbok 2020 "Ut i naturen"

Därför var det med bestörtning som föreningen m.fl med bestörtning tog del av kyrkans planer på kalavverkning på Tannberget. Protester i tidningar och tv hjälpte till med att kyrkan nu avvaktar sitt beslut. Vi följer ärendet – och hoppas att området blir naturreservat.

Vad har Naturskyddsföreningen i Lycksele gjort under det gångna året? I huvudsak har vi gjort följande:

Vatten: NF har deltagit vid VRO 11:s årsmöte i Örträsk. Restaureringsåtgärder kommer att ske i Örån upp till Storforsen under 2021-2026. Det är ett EU-finansierat projekt. NF hade gärna önskat att resterande del av Örån också blir åtgärdad. Flera vattendrag i Jämtland och Västernorrland ingår i projektet. Stöttingfjällets FVO (fiskevårdsområde) vid byn Vinliden gör en omstart. I Hörnån och Leduån (Nordmalings och Bjurholms kommuner, avrinning från delar inom vår kommun), pågår också restaureringar efter flottningsepoken. Lycksele kommun önskar fler redovisningar från NF om vattenstatus för små vattendrag i kommunen. Arbete med detta pågår.

VRO 10: Samverkansföreningen Umeälven med Umeälvsprojektet pågår med åtgärdsförslag och mätningar, där delar nu miljöprövas. Större fysiska åtgärder börjar troligen sommaren 2020, bla i Juktån. De flesta vattenkraftsälvar ska miljöprövas under flera år framåt. Ny vandringsled planeras runt Örträksjön.

Ume/Vindelälvens Fiskeråd vill ha en tidigare miljöprovning av Vindelälvens och Norrfors ARO, (avrinningsområde). Nu verkar det bli först 2026. Föreningen har uppmärksammat havslaxens negativa situation i Bottenhavet. Vindelälven är en betydelsefull älv för laxens reproduktion och därmed är den känslig för föroreningar och sämre vattenstatus. Beståndet av havslax har kraftigt försämrats de senaste åren. Riks har informerats om vår synpunkt och oro.

Skog: Torgny, fd ordförande och nu vår revisor har tillsammans med styrelseledamot Roland Forsgren inför bildandet av nya naturreservat vid byarna Hornmyr och Åttonträsk lämnat uppgifter om områdenas historia och natur till Länsstyrelsen. För reservatet Dakota, vid Hornmyr och Maskenträskberget, så har flera uppgifter intagits i beslutet om reservat. Här länk till Länsstyrelsen: <https://www.lansstyrelsen.se/vasterbotten/besoksmal/naturreservat/dakota.html>. Det blir fler fina utflyktsmål längs Öre älv och Örån. Torgny är med i en referensgrupp för SCA:s mångfaldspark, Tjäderberget, för en särskild naturvårdande skötsel, med virkesuttag och utan virkesuttag. En liten del ska bestå av mera löv. Mängden lövskog har minskat generellt i dagens skogsbruk. Olika skötselklassningar, även i ett landskapssammanhang, har använts sen 1990-talet. Mycket kvarstår för att uppfylla de olika miljömålen. Klassning för social hänsyn saknas idag. Det kommer efterfrågan på att restaurera skogar. Inom området finns naturreservat och flera små nyckelbiotoper. Umeå universitet, biologen Roger B Mugerva Pettersson, har gjort flera inventeringar av vedinsekter och fjärilar inom området. Torgny och Roland följer även under 2019 skogsbruket inom Stöttingfjällsområdet. Många brister har upptäckts.

Gruvor: Torgny intervjuades av en forskare/doktorand från SLU i Uppsala, angående gruvornas påverkan på arbetstillfällena och miljön i lokalsamhället. En större rapport kommer år 2021. Gruvbolaget DMS, Dragon Mining Sweden, ansöker nu om miljö tillstånd hos MMD (Mark och Miljödomstolen) Umeå Tingsrätt för en utökad och större gruvdrift vid Fäbodliden. Planerar för 500000 ton malm/år. Anrikning planeras ske vid Svartlidengruvan, vid Pauträsk by. Utmaningen är Natura 2000 området – den närliggande skyddsvärda Örån. Den är redan nu påverkad av utsläpp från Svartliden-gruvan. Vi har konstaterat att vattenflödet varierar mycket. Nu kan torra perioder även bli under del av sommar pga klimatförändringarna. Då med större påverkans effekt på vattenorganismerna.

Pågående ärenden som vi bevakar

- Risk för negativ påverkan på en av Östersjöns viktigaste laxälvar - nationalälven Vindelälven – Gruvetablering, gruvverksamhet i minst 10 år vid Vindelälven, (älven som recipient, via två korta små biflöden), i anslutning till byn Vindelgransele, i Västerbottens inland i Lycksele kommun. Naturskyddsföreningen lämnade följande yttrande till Mark och Miljödomstolen 20191002 :
"Föreningen anser att rubricerad gruvverksamhet inte kan tillåtas. Risken för förorening är för stor. En gruvetablering kommer i konflikt med Vindelälven som nationalälv och som en av de viktigaste laxälvarna i Östersjöområdet." ... hela yttrandet finns på vår hemsida.

Vi avvaktar MMD:s beslut angående Fäbodlidgruvan.

Vi följer kommande skogsavverkning intill ett kungsörnsrevir på Stöttingfjället. Torgny har meddelat Länsstyrelsen.

Är med i samrådsgrupp angående Tannbergets eventuella avverkning. Lyckselekretsen har haft ett särskilt öga till Tannbergets natur och miljövärde sen många år tillbaka. Ärendet följs.

Vi följer strandskyddsfrågorna.

Klimataktiviteter följer vi. Vi stod utanför kommunhuset första FFF- tillfället. Då lämnade vi in ett medborgarförslag.

Yttrande vi gjort

- Yttrande över förslag till beslut om bildande av Lidmyrans naturreservatet 20191011 i Lycksele kommun. Kretsen är mycket positiv till reservatet och tillstyrker beslutet om bildande av naturreservat med förslag till skötselplan.

Utåtriktade aktiviteter under 2019

Rädda bina. Midsommarafton på Gammplatsen. Bord med information och möjlighet för besökare att bygga bihotell. Var uppskattat.

Rädda bina. "En dag på stan" i Lycksele, aug. Bord med information och möjlighet för besökare att bygga bihotell. Var också uppskattat.

Övrigt

Deltog i en återträff för gruvmotståndet uppe i Gallok. Träffade medlemmar från Jokkmokks krets.

Har varit och informerat om aktuella miljömål inför Socialdemokraternas egna miljöutskott. Bla lyftes det viktiga strandskyddet som föreningen bevakat tidigare.